

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:
 Egy évre 10 frt — kr.
 Félévre 5 frt — kr.
 Negyedévre 2 frt 50 kr.
 Egy órára 1 frt — kr.
 Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, Színay Gyula kiadó lakásán (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben.

DEBRECZEN

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.
 Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr.
 Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Színay Gyulánál és a szerkesztőségben. Kéziratok vissza nem adatnak.

A czárevics Szibériában.

Debreczen, május 26.

(K.B.) Az orosz czár fia, ki válogatott társaság kíséretében a Keleten utazik s kit Japánban csak nem halálra sujtott egy fanatikus merénylő, Szibérián keresztül utazik vissza Szentpétervárra. Atyja kiadta neki az ukázt, hogy a Szibériát Oroszországgal összekötő vasút földmunkálatának megkezdésénél jelen legyen s ő tegye személyesen az első kapavágást, tehát történeti jelentőségű mozzanatot a czárevicsnek szibériai időzése, mert az új vasut arra van hivatva, hogy Szibériát, e borzalmas hirű, rejtélyes, óriási tartományt megnyissa a világ előtt s lehet, hogy a gőz szárnyain a kultúra s vele együtt a szabadság eszméi is eljutnak Szibériába.

A spanyol inquisitio börtöneinek rémes hire fönmaradt mind a mai napig; az ókor, de még a középkor krónikája is tele van a legválogatottabb kínzásokkal, — de mindezen kínzásokat fölülmulják azon kínzások, melyeket a szibériai foglyoknak el kell szenvedniök ma, a felvilágosult XIX-ik század utolsó évtizedében.

Az egész világ ismeri Szibériának rettentő hírét. Tudja mindenki, hogy Oroszország ide szállítja gonosztevőit, bűntetteit s ide szállítja mindazon rajongókat, kik Oroszországban alkotmányról, szabadságról mernek álmódzni. Az ólombányák irtózatos légkörében emberfeletti munkát végeznek a szegény foglyok, kik-

nek mindazon kínzásokat el kell szenvedniök, melyeket valaha az elvadult embertelenség kitalálhatott. Nem is sokan kerülnek vissza közülök, a legnagyobb részük ott vész el az ólombányák gyilkoló kezében, vagy a kancsuka csapásai alatt.

Ma már a humanizmus azt parancsolja, hogy a közönséges gonosztevőket se szabad kinözni. Európa nyugati államai a gonosztevők számára is tisztességes fogházakat építettek, melyeknek nem a kínzás, hanem a javítás a céljuk. Az orosz zsarnokság azonban, melynek földje gazdag talaj mindenféle büntetett számára, nem ismer humanizmust, nem ismeri a büntetés célját, irtani akar, nem javítani s hogy eljárása még borzasztóbb és embertelenebb legyen, a politikailag kompromittáltakat is egy sorba helyezi a közönséges gonosztevőkkel, sőt a politikai foglyokat még jobban kinozza, mint a közönséges gyilkosokat és rablókat.

A meggyilkolt Lengyelország leghűbb fiai, ezek az eszményi szabadsághősök, kik a legszentebb ügy védelmére fogtak fegyvert, ott sorvadtak el a szibériai ólombányákban, — a legutolsó lengyel fölkelésnek is számos áldozata siratja még ott a szabadságot; ugyancsak ide kerülnek az orosz nihilisták, kik nem nyitl harczmezőkön, hanem titokban, pokolgépekkel küzdenek a zsarnokság ellen.

E földön utazik keresztül most a czárevics. Valjon megmutatják-e neki azon irtózatos földalatti börtönöket, melyekben a gonosztevők és a politikai foglyok egy-

aránt szenvednek s egyforma kínzásoknak vannak alávetve?

S ha megmutatják, megesik-e a szive e nyomorultakon s megnyilik-e ifju szive a humanizmus előtt? Vagy az ő szive is olyan kemény, mint apáé, kiknek szivéből a korlátlan uralomvágy kiölte a könyörületességet?

Ez utóbbi esetben el fogja érni az a sors, melyet most Japánban szerencsésen kikerült. Mig zsarnokok lesznek a földön, addig a merénylők faja sem vész ki. Nagy lehet az orosz czárok hatalma, de a dynamit-bomba az ő tagjaitak is éppen úgy szétszakgatja, mint a közönséges embereket.

Az orosz czárok nem szoktak kimulni természetes halállal, hanem saját alattvalóik végzik ki őket. Az ifju czárevicset megtanithatná atyáinak szomorú sorsa arra, hogy kibékítse népeit egy szóval, melyért milliók epednek s ez az egy szó: a szabadság!

— **Országgyűlés.** A képviselőház ülése május 25-én. A képviselőház tegnap rövid ülést tartott, a melyen Baross Gábor kereskedelmi miniszter törvényjavaslatot terjesztett be a Lloyd-dal fölbontott és az Adria hajózási társulattal megkötött szerződésről, Wekerle Sándor pénzügyminiszter pedig a horvát-szlavon földterhermentesítési pótlék fölöslegének fölosztásáról terjesztett be törvényjavaslatot. Ezután két helyi érdekű ügyet vasut tárgyalta le a ház Neményi Ambrus referálása mellett, s a Duna jobbparti körvasutat tárgyalta Darányi Ignác előadása mellett. Tórs Kálmán és Kaas Ivor báró ez utóbbi tárgyalásán több kérdést intéztek a miniszterhez, melyekre Baross Gábor megadta a ki-

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

MAJÁLISON.*)

Jer! jer szép kedvesem,
 Karod karomba fonva.
 Nem állja itt utunk
 Az erdő kusza hokra,
 Rejtelmes, édes minden
 A zúgó fák között...
 Mig nap hevétől óvó
 Lomboknak árnya főd!

Nyugtasd meg vállamon
 Szép szőke kis fejed...
 Tekints rám édesen...
 Majd én beszélgetek:
 Kis fészkek enyhe pelyhe
 Nézd ott az ág tövében,
 A boldogság lakása,
 Arról beszélek én...

*) Szerzőnek »A boldogság útján« cz. most megjelent verskötetéből.

Siessünk!... A mamák

Fontos beszédeik,

Oh hídd el, nélkülünk

Még jobban végeznek.

Mig nékem lányt keresnek

És vőlegényt neked:

Ament mond esküinkre

A zúgó rengeteg!

Földváry István.

Anya és szerető.

— Joze Viktor elbeszélése. —

Pietroff Miklós két év óta hallgatja a jogot a szentpétervári egyetemen. Még két év és sarokba vághatja a könyveit és ügyvéd, vagy hivatalnok leszen. A fiatal lélek lelkesedésével várta ezt a pillanatot.

Pietroff szerencse nélkül élt.

Már tíz éves korában elvesztette az apját és a wilnai hatóság kegyere volt utalva, a melytől bizony éhen halhatott volna ő is, meg az anyja is. Ennek az asszonynak bámulatos szorgalma által jutottak kenyérhez. Az anya lezékéket adott és iskoláztatta a fiát. Miklós, szívének romlatlan őszinteségével szerette az any-

ját, s miután a gymnasiumi osztályokat elvégezte, anyja áldásával Pétervárra ment.

Mikor ide megérkezett, sikerült néhány tanulóhoz jutnia, a kiknek órát adhatott. Örömmel értesítette erről az anyját és kérte, hogy ezentul dolgozzék kevesebbet és ne küldjön semmi pénzt. »Elvergődöm már most magam is, — irta — és ha végeztém, visszatérek és boldogok leszünk anyám. Néhány év csak, hiszen az idő gyorsan repül és ismét egyesülhetünk.«

Az anyja azonnal válaszolt.

»Kedves fiam, — irta — dolgozzál, de vigyázz, nehogy megerőltess magadat. — Az egészség a legdrágább kincs. Gondolj rám, a kinek nincs egyebe a világon, csak te magad. Örülök, hogy keresetre találtál és így nem szenvedsz szükséget. Büszke vagyok rád. Irj nekem gyakran és sokat: irj meg mindent, a mi téged érdekel, életed legkisebb részletét is, szóval mindent, mindent!«

Miklóst mélyen meghatotta anyjának levele. Ettől az időtől fogva kétszer, háromszor irt hetenként az anyjának hosszan és mindenről, a mi csak történt. Pietroffné ugyanennyiszor felelt, s levelei tele voltak a szerető anyaszív tanácsaival, s mindazon wilnai dolgokkal, a mik Miklóst érdekelhették.

vánt fölvilágosításokat. A negyedik dunai hidra megjegyezte, hogy a pénzügyminiszterrel együtt dolgoznak már létrehozásán; a körvasutra megjegyezte, hogy a személyszállítás is lehető lesz s hogy a teherszállítás leginkább éjjelre fog beosztatni; díjszabás tekintetében pedig a magyar államvasutaknak kiegészítő része lesz a körvasut. A közös hadügyminiszteriumtól népfelkelőink számára kölcsönzött Werndl-puskák visszaszállításának költségeiről szóló törvényjavaslatot a pénzügyi bizottság nevében Gajári Ödön referálta. Csataár Zsigmond, Bolgar Ferenc és Kaas Lor báró azt kívánták, hogy tartsuk meg magunknak a puskákat; Fejerváry Géza báró honvédelmi miniszter és Horánszky Nándor azonban azt vitatták, hogy e fegyvereket kötelességünk visszaadni. Vegül Konkoly-Thege Sándor referálására a mentelmi bizottságjavaslatának alapjára haz Pázmány Dénes mentelmi jogát felfüggesztette, Izákovics Milán és Szendrey Gerzson mentelmi jogát ellenben nem felfüggesztette fel. Mind három képviselőt becstelensérs miatt panaszolták be.

Zólyom megye az államosítás ellen. Az a vármegye, a mely Grünwald Béla-t, a közigazgatás államosításának legbuzgóbb apostolát adta a törvényhozásnak, minap tartott közgyűléséből fölirt a törvényhozásnak a közigazgatás államosítása tárgyában. Fölírata hangban, tartalomában egyaránt elűt a normális fölírattól; tenorja nagyon emlékeztet azokra az időkre, a mikor a megye nem volt alávetett szolgálja a belügyminisztériumnak, a mikor a municipium tagjai még a maguk fejével gondolkoztak. A törvényhatóságok nyilatkozatának még akkor is van valami fontossága a most szőnyegen forgó kérdésben, ha az nem oly individualis, nem annyira logikus, nem annyira a kérdés lényegébe vágó, mint Zólyom megye fölírata.

A fölirat szemlét tart a törvényjavaslat egésze fölött és bírálja egyes intézkedéseit. Éles szemmel veszi észre, hogy a most érvényben levő közigazgatási rendszerben, daczára, hogy a municipium még vigeál, a legmervebb centralizáció hcsosult meg és daczára a névleges önkormányzatnak, a kormány, bizalmatlan lévén a választott tisztikar iránt, az autonom hatóság legapróbb-cseprőbb ügyeiben is az elhatározás és döntés jogát magának tartja fenn. Ebből pedig ugyancsak logice következik, hogy a kormány kinevezett tisztikaraval, miután a törvényes garanciák megállapítása a jövőnek van föntartva, nolle-velle illuzióriussá fogja tenni azt az önkormányzatot,

a mit a megyéknek a közigazgatás államosításáról és az önkormányzat rendezéséről a vármegyékben című javaslat nagy kegyesen még meghagyott. Éles ellenmondásokat lát a kinevezendő tisztikar szervezetében is. Im egy példa reá, a hogy kontemplálja a javaslat a fő-és alispán dualizmusát. »Az alispán csakugy a kormány mandatáriusa, mint a főispán s el kell vární tőle, hogy a kormány intenczióit nem kevésbé fogja reprezentálni, mint amaz. Miután pedig a főispánnak felügyelő és ellenőrző szerepe a fentebbiek szerint felesleges, a főispán és az alispán dualizmus a sem szükséges. Akármelyikük ejtessen is el, az, a ki megmarad, természet-szerűen arra van hivatva, hogy a javaslatban a főispán és az alispán részére kijelölt hatáskört egymaga lassa el, olyképen azonban, hogy az ily megyefőnök, a belügyi adminisztráció közvetlen intézésén kívül, a többi közigazgatási ágak fölött csupán az egyöntetűség, összhang és fegyelem szempontjából szükséges felügyeletet gyakorolja, a nélkül, hogy ezen szakok főnökeinek intézkedési jogaiba közvetlenül avatkozhatnék. E mellett teljesen elegendő, ha a minisztériumhoz vagy a közigazgatási bizottsághoz való előterjesztés jogával ruháztatik föl az esetre, ha az egyes szakfőnökök intézkedései által az állami vagy kormányzati érdekeket veszélyeztetve látná.«

BELFÖLD.

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt vasárnap este tartott értekezletében a képviselőház hetfői és keddi ülésére kitűzött apróbb törvényjavaslatokat és jelentéseket tárgyalta; a pénzügyeiket Helfi Ignác, a katonaiakat Tóth Ernő, a kereskedelmieket pedig Tórs Kálmán ismertette. A részváltópénz szaporításáról szóló törvényjavaslat kivételével az értekezlet a többi törvényjavaslatot és jelentést elfogadandónak, illetőleg tudomásul veendőnek határozta.

Szabolcs megye az orosz zsidóknak. A nyíregyházi izr. hitközség elnöke gyűjtőívet bocsátott ki az oroszországi zsidók javára, melyben meghatóan festi nyomoruságos helyzetüket. Az adakozást Kállay András főispán kezdte meg 50 frttal.

Új főispánok. Az erdélyrészi megyék üresedésben levő főispáni székeinek betöltése már a legközelebbi napokra várható. És pedig ki fognak neveztetni: Beszterce-Naszódmegye főispánjának gróf Bethlen Pál, Szebenmegye főispánjának Thalmann Gusztáv, az egyik:

Küküllőmegye főispánjának báró Apor Géza. A másik Küküllőmegye főispáni széke hír szerint az erdélyrészi szász képviselők egyikének kinevezése után fog betölteni.

Főispáni beiktatás. Reiszig Ede, Bekésmegye új főispánja, vasárnap érkezett B. Gyulára, hol ünnepélyes beiktatása tegnapi folyt le.

Kivándorló papok. A legtöbb ember csak beszél a fel-ő-magyarországi kivándorlásokról, szörnyűködik, ha a kábelen át érkezik a hír, hogy megint agyonverték Pennsylvániában vagy Dakotában husz-harmincz főtót, azonban fogalma sincsen arról a népvándorlásról, mely Magyarország északi részéből megindult s folytonosan tart. A katonai hatóságok szörnyűködve tapasztalják, hogy ujoncaik százával szökődésnek a Amerikába és hihetetlen, de való, hogy — a 60-ik gyalogezrednek ezerhétszáz katonaszökevénye van, kik mindnyájan a tengeren tul nevetnek a füstös és füsttellen löporon. Az idén egy tartalékos hadnagyot is degradáltak, mert Chicagoba költözött s a katonai hatóságok minden fölcsöztetését a legkedélyesebben fumigálta. Az Amerikába kivándoroltak nagy része görög-katholikus vallású és ezek nagyon kívánczok hazai papjaik után. Ungvárról ismét két lelkész utazik Amerikába, Lauris Kornél lehóczyi és Laurinei Ágoston minaji lelkész vándorol Pennsylvániába, a hol már a munkácsi egyházmegye öt lelkése van, a kik nagyon meg vannak elégedve sorsukkal, mert minden lelkész utiköltséget, butorozott lakást, havonkint 65 dollár fizetést s azonfölül stólat kap. Jellemző dolog mindenképen, hogy a papokat is elkapta a divatos betegség: az Amerika-láz.

KÜLFÖLD.

Orosz-Lengyelország sorsa. Egy pétervári távirat szerint az orosz kormány legközelebb Lengyel-országban, a varsói lakosság hazafias nyilatkozatai következtében szigorú közigazgatási rendszabályokat fog életbe léptetni. A lengyel nemességnek előjogait megszorítják, a sajtó-cenzura szigorítottatik és a közoktatásban még nagyobb tért engednek az orosz nyelvnek. A lengyel nyelvet jövőre csak oroszok fogják tanítani az iskolákban.

Vasut Szibériába. Egy orosz czári ukáz fölhatalmazza a trónörökös nagyherceget ama császári akarattal köztételére, hogy Sziberia Oroszországgal vasutal kapcsoltsassék össze és hogy az első kapavágást Urusiban a trónörökös tegye. A czár egyuttal kinevezi a trónörököst az első kelet-szibériai vadászvezred főnökévé.

Hasonlított ez a levelezés ahoz a csevegésekhez, a miket ezelőtt esténként a kályha mellé húzódva vegeztek.

Daczára Miklós könyörgésének, az özvegy nem hagyta abba a leckéit. Dolgozott mindig, reggeltől estig és a mellett szükölködött, csak-hogy meg is takaríthasson valamit.

Miklós ezalatt szorgalmasan tanult. A tanárok épp ugy szerették, mint a növendékek, mert jószívü fiu volt és ő is szerett mindenkit.

*

Miklós egy időben szokásba vette, hogy esténként egy kis sétát tett a Néva partján. Elmerengett a vizen és anyjáról álmodozott.

Kedves volt neki a folyó, mert szép volt, nagy volt és anyja felé vitte a hullámokat.

Egy este tovább időzött a szokottnál a parton.

Két fiatal nőt vett észre, a kik mellette elhaladtak. Az egyik huszonöt évesnek látszott, a másik alig tizenhét évesnek.

A fiatalabb figyelmesen nézett Miklós arczába, s midőn elhaladtak, egy pillanatra vissza is fordult.

A leányon az ifjuság és szépség varázsa ömlött el. Barna volt és ugy látszott, szenvedélyes természetű.

Miklós elfeledte a Névát és álmait; mindent feledett ebben a pillanatban. Nem tett kísérletet a fiatalok szokása szerint, hogy megszólítsa. Néma maradt. Csupán szeméi beszéltek. Arczán a fölízgatott vér tükröződött. Ereiben forrott a vér.

A hölgyek távoztak. Miklós követte őket távolról. Mikor elértek a házat, az ifjabb visszafordult. Mintha azt mondta volna a szeméivel: »Tetszel nekem!« Miklós egy lázas éjt töltött a lakásán. Minden pillanatra fölébredt. Érezte, hogy szereti az ismeretlen nőt, kinek alakját az álom eleje hozta.

Reggel 6 órakor fölébredt. Hét órakor már ott setált a ház előtt, a hol a hölgyek bementek. Egy óra múlva észre vették őt és az idősebb hangja kihallatszott, midőn így szólt: — Nezd, itt van ő.

Három napi ablaksetálás után észrevette, hogy az imádotja egyedül van. Daczára félénkségének, bement hozzá.

A leány fölállt és eleje ment.

— Kisasszony, bocsásson meg, — kezdte Miklós.

A leány nevetett.

— Ne nevéssen ki, én szeretem kegyedet.

A leány nem nevetett többé. Erősen a szemé

közé nézett Miklósnak. Tekintetük találkozott, s egy perczel később a fiatal leány karja Pietroff vállain pihent.

Miklós elbeszélte szerelmét, állapotát és reményeit. A leány szótlanul hallgatta. Majd azt kérdezte Miklós: mi a te neved? és ő így felelt: »Szasa.« Elmondta, hogy varróleány egy divatkereskedésben, és hogy ő árva: a házban bérlett lakása van, a hol egy barátjánőjével lakik.

Felóra múlva teljesen ismerték egymás multját, egész életüket.

*

Három hónap múlva együtt laktak. Szasa nem járt többé dolgozni. Pietroff leckéi eléggé fizettek.

Csak az öreg anya dolgozott tovább. Minden hónapban megérkezett az ő tíz rubelje »könyvekre.« De persze szoknyára ment az.

Miklós szerette Szasát, az ifju vér leghevesebb szerelmével. Hízelt neki, mint egy gyermek és őrizte, mint egy kincset. Szasa szintén szerette őt, bár néha untatta a sok szerelmi ömlengés. Mindazonáltal szakított előbbi ismeretségeivel, még az egyetlen barátnejával is, ki előtt Miklós bezárta az ajtót. Észrevette ugyanis, hogy ez a nő rendetlen életmódot folytat. A diáktársai beszéltek róla.

Szerbiából. A Risztics regens elnöklete alatt tartott minisztertanács elhatározta, hogy Gyája belügyminiszter lemondását nem fogadja el. A miniszter-tanács konstatálta, hogy a belügyminiszter Natália királyné kiutasításánál hibát nem követett el. A regensség teljes bizalommal viseltetik Gyája irányában, Risztics meg is bizta Pacics miniszterelnököt, hogy a tanácsban jelen nem volt belügyminiszternek a korona bizalmát fejezze ki. Mint a Natália királyné erőszakos eltávolításánál lefolyt botrányok következményét, a hivatalos lap közli Theodorovics rendőrfőnök, Pavlovics másodfőnök és Markovics ezredes csendőrpáncsnok nyugalmaztatását. A rendőrfőnök utódjaul Jovanovics rendőrprefektust emlegetik.

A császár berlini utjáról már most beszélnek, jóllehet ez a látogatás még csak november havára van kilátásba véve. A berlini Börsen-Courier ugyanis azt állítja, hogy az utalkodót november második felében várják Berlinbe. November 9-én a császár a dán udvarnál a fredensborgi várkastélyban szűkebb családi körben fogja megülni ezüstlakodalmát s ezután Berlinbe vagy Potsdamba érkezik — ha ugyan a nyár folyamán Vilmos császártól meghívást kap — hogy az udvari vadászatokban részt vegyen. Berlinben valószínűnek tartják, hogy ez a meghívás nem fog elmaradni.

Lefoglalt cseh antisemita lap. A Prágában megjelenő cseh antisemita lapot vasárnap lefoglalták, mert vezércikkében elvitázhatatlan ténynek mondta azt, hogy a korfui zsidók a husvétii ünnepekre egy keresztény leányt leöltek.

Kormánypárti lap — az államosításról.

Az a szerencsétlen törvényjavaslat, melyet a közigazgatás államosítása, illetve az önkormányzat eltörlése végett eszeltek ki a politika bábái és kuruzsló asszonyai, a kormánypárt egy tekintélyes részénél is élénk visszatelezést keltett. Azok, kik e javaslattal és a kormány jelenlegi vezetésével elégedetlenek, »Magyar Hírlap« cím alatt (szerkesztik Horváth Gyula és Mikszáth Kálmán) új lapot alapítottak, melyben elégedetlenségüknek — kormánypárti voltak daczára — nyílt kifejezést is adnak. E lap a következőleg nyilatkozik a közigazgatás államosításáról:

A jogfosztás.

A francia forradalom első dolga volt az ország közigazgatási rendszerének gyökeres átalakítása: a törvényalkotó nemzetnek a köz-

igazgatásban való részvétele céljából. »A nemzeti képviselőlet a törvényhozásban és a tartományi közigazgatásban az ország igazgatásában alkotják együtt a nemzet nagy épületét«, mondá épp oly szépen, mint igazán a Constituante alkotmányi bizottságának jelentése.

Ez az alapigazság egy század alatt áthaltotta Európa összes művelt népeit, a melyek a legantokratább kormányzati rendszerből, a milyen volt Franciaország, Poroszország és Ausztria kabinet-igazgatása, küzdötték ki a szabadság elvére alapított jogállam közigazgatási rendszerét. Az összes ugynevezett alkotmánybiztosítékok papiros-várak a közigazgatás intézésében rejlt erőhöz képest; a kié a közigazgatás, azé a törvényhozás, örök érvényű igazság, ugy a census, mint a suffrage universel mellett.

A közigazgatási reformról szóló törvényjavaslatot, melyet Szapáry gróf miniszterelnök a képviselőház elé terjesztett, a közigazgatási bizottság »beható tanácskozás« alá vette. Mit változtatott, hogy ne mondjuk »javított« a bizottság e javaslaton, azt szembeütően illusztrálja mai lapunk melléklete, melyben egymás mellé állítjuk a régi és a megváltoztatott szövegek szakaszait.

Mi marad már most a nemzetnek a tárgyalás alatt levő törvényjavaslat közigazgatási rendszere mellett a közigazgatás intézésének jogából? Ezt a kérdést vesse föl magának az ország minden gondolkodó polgára, ezt kellene föltennie minden képviselőnek, ha azok jelen-tékeny részéből ki nem halt volna a gondolkozás bátorsága.

Nem táplálunk illuziókat; ez a törvényjavaslat, mely merénylet a közszabadság ellen, a szabadságot és a polgárok jogait biztosító minden intézmény nélkül, könnyűszerrel törvénynyé fog válni, főleg azért, — mert Apponyi gróf és vele együtt a mérsékelt ellenzék föladata mindazon elveket, melyeknek védelme a nemzet közvéleményének ellenállhatatlan erejét adhatta volna szavának.

Hogy beválik-e Apponyi gróf számítása, vagy családik-e abban, ez egyedül az ő dolga, de a nemzet sohasem bocsáthatja meg neki, ha a hatalom vágyától elkapatva, a döntő perczben tényezőjévé válik annak a jogfosztásnak, melynek most tanui vagyunk.

A közigazgatás államosításának eszméjét, mely koránt sincs annyira megérve, mint azt Szapáry Gyula gróf miniszterelnök hirdeti, semmi sem kompromittálhatja annyira, mint az

az eljárás, melyet a kormány programja e főpontjának megvalósítása körül követni jónak látott és a melyet — ugy négy szem között — a szabadelvű párt minden közigazgatás-szakembere ép ugy elítél, mint mi, kik azt ki is mondjuk, mert ez az eljárás veszélyezteti az elvet, melyet teljes odaadással vallunk.

A kormány eredeti törvényjavaslatát, indokolásával együtt, a polgárok jogainak és a közszabadság igényeinek fölismerése iránt való teljes érzéketlenség jellemezte.

A közigazgatás államosítása csak politikai jelszó, de nem közigazgatási rendszer; ezt kellett volna a kormánynak kifejtenie, de ezzel adós maradt, csak ígerte mindenféle törvényjavaslatoknak benyújtását, a melyek közül csupán a közigazgatási bíróságról intézkedőnek volt képes az alapelvet — ki nem elégtő módon — jelezni. A közigazgatási bizottság, mely 38 ülésben küzdött áldatlan föladatával, megpróbálta a törvényjavaslat javítását, de jó munkát nem végezhetett, mert ez a törvény jól csak akkor alkotható meg, ha az egész közigazgatási rendszert, melynek ez csak egy és pedig nem is a legfontosabb tagja, összes elvi vonatkozásaiban följfejtik.

E közigazgatási rendszer fő tagjai a következők:

1. A közigazgatási hatóságok szervezete.
2. A közigazgatási bíróságok szervezete.
3. A szolgálati szabályzat és a fegyelmi törvény.
4. A közigazgatási hatóságok illetékességét szabályozó törvény.

A közigazgatás minden rendszerében szükséges ez ügyek szabályozása és azok egészen ellentétes alapelvekből kiindulva is rendezhető; azzal tehát, ha a kormány ez ügyekre vonatkozó törvények benyújtását igéri, a lényeg tekintetében nem ad megfogható ígéretet, ha csak ki nem fejt, a mint azt a közigazgatási bíróságokra nézve — bár ki nem elégtő módon — megtette, amaz elveket, a melyekből kiindulva ez ügyeket szabályozni kívánja.

A vármegyei közigazgatás rendezéséről szóló törvényt, melyet az új közigazgatási rendszer alapköveként kíván a kormány megalkotni, még a híres junctim megtartása mellett is elfogadhatatlannak véljük, mert ez 63. eljárásában semmiféle szabály által nem korlátozott főispánnak nevezett szatrapa önkényének szolgáltatja ki a közigazgatást és ezzel az egész országot. A törvényjavaslat 42. §-a b) pont-

— Nem.

Miklós szaladni kezdett az utcán.

— Uram, megálljon, — kiáltott a szolgál.

— Mit akar?

— Elfelejtettem megmondani, hogy egy sürgönye érkezett. Itt van nálam.

— Sürgöny?

Reszketve tépte fel a telegrammot. Csak ez a két szó volt benne:

•Anyja meghalt.»

Ford. G. G.

A szerelem édes napjaiban, Miklós egy rövid levelet kapott az anyjától. Arról értesítette ez, hogy egy kissé gyöngékedik.

Két nappal később, ugyanaz egy pénzlevelet küldött huszonöt rubellel és alig olvashatóan a következőket írta:

»Kedves fiam, ne nyugtalankodjál, midőn értesítelek, hogy nem a legjobban érzem magamat. Látni óhajtalak. Itt küldök megtakarított pénzeszkemből huszonöt rubelt. Jöjj, mihelyt jöhetsz. De kérlek, ne aggódjál semmit. Ölel és vár... anyád.«

Miklóst csaknem örüllté tette a fájdalom. Két óra alatt utra készen állt.

Miklós az utolsó utasításait adta Szasának. Ez ki akarta őt kísérni a vonathoz.

— Hogyan, — szólalt Miklós, és egyedül tért vissza. Nem, soha. Erre nem is gondolt. Este 9 óra volt. Egy óra volt még hátra. Szasa megígérte, hogy lefekszik.

— Ugy, ugy. Feküdj le, — szólalt Miklós. Mielőtt elmennék, hadd lássalak álmodni azzal a szép tündérorozzáddal.

És csókolta, ölelte szívének fájdalmában, mint egy részeg.

Fél óra mulva mintha lethargiából ébredt volna föl. Alig 20 percze volt még hátra. Dupla

borravalót ígért a kocsisnak, hogy hajtson oly gyorsan, a mint bir és a kocsiba vetette magát.

Mikor leszállt az állomáson, egy vasuti tisztviselő így szólott hozzá:

— Későn érkezett uram, a vonat ezelőtt két perczel ment el és arra felé most már csak holnap reggel lehet utazni.

Miklósnak e szavakra kiperdültek a könyvei. Meghagyta a kocsisnak, hogy vigye vissza a lakására.

Amint a Néva partján mentek, két nő vett észre, akik gyorsan haladtak.

Ugy tetszett neki, mintha Szasát látta volna a barátjánéval.

— Nem, ez lehetetlen, szólalt az árnyékok gyanánt elsuhanó hölgyek után tekintve, — örülség ilyet gondolni, Szasa lefeküdt, alszik.

A házhoz érve elbocsátotta a fiakerest és csengetett. Semmi felelet. Csengetett erősebben. Csengetett, mint egy örült és elvette magától az utitáskát, a kezével és lábával verte a kaput.

Végre egy szolgálta jött elő.

— Hol van a nóm?

— Nem tudom.

— Elment hazulról?

— El.

— És nem szólalt semmit?

találkozott,

ányi karja

apotát és

ta. Majd

? és ő így

óleány egy

a házban

ével lakik.

k egymás

tak. Szasa

zkéi eléggé

vább. Min-

iz rubelje

ent az.

vér leg-

, mint egy

szasa szín-

sok szé-

ott előbbi

rátnejával

észrevette

ódott foly-

jában foglalt intézkedés, mely szerint a főispán felügyeleti és ellenőrzési hatáskörén belül gyakorolja a 23. §. értelmében a főnököt megillető jogokat, megsemmisítése minden más tisztviselő hatáskörének és arczul csapása minden jogérzetnek. Mi az a felügyeleti és ellenőrző hatáskör, az a törvényjavaslatban sehol egy szóval sincs szabályozva, de a 23. §. értelmében ez a felügyeleti és ellenőrző hatáskör oly tisztviselők mellett, kiknek állása, előmenetele a főispántól függ, intézkedési joggá válik a közigazgatás minden ügyében.

A törvényjavaslat a tisztviselők föltétlen áthelyezhetőségének elvéből indul ki és ezt az elvet mi egész merevségében el nem fogadhatjuk, mert ez elv mellett a jó közigazgatás, a minék a helyi és személyi viszonyok minél behatóbb ismerete egyik erőforrása, lehetlenné válik.

A vármegyei közigazgatás főszlopa a járási szolgabíró és mi határozottan perhorreszkáljuk azt, hogy Pestmegyébe Hunyadból hozzanak járási szolgabírót, ép úgy mint oktalanságnak tartanók azt, Csongradból Csikmegyébe vinni járási első tisztviselőt. Biztosítékokat követelünk arra nézve, hogy ez nem fog megtörténni és pedig hatályosabb biztosítékokat, mint a mit erre nézve a bíróságok szervezéséről szóló törvény annak idején ígért. A kijelölés jogát oly értelemben, hogy ehhez a kormány költve legyen, nem követeljük, de meggyőződésünk az, hogy a kinevezési elvvel oly intézkedés, mint a minő az 1872. évi porosz Kreisordnung 74. §-ában foglaltatik, amely szerint a Kreistag a Landrath állására alkalmas személyeket javaslatba hozhat, minden inkonzekvenencia nélkül, a közigazgatás legnagyobb előnyére jól összeegyeztethető.

A törvényjavaslat olyan önkormányzatot alkot, a milyennek mása nincs a világon; t. i. olyat, a melynek nincs egyetlen saját közege sem. Ebben a tekintetben a mi önkormányzatunk lesz a minta, melyre ijesztő példaként fognak mutatni a többi államok, a hol minden magasabb rendű önkormányzati testnek saját ügyeire meg vannak a saját közegei. És ebből a szempontból a mi megyénket nem a porosz járással, hanem a tartományjal kell összehasonlítani. De hogy az önkormányzat szatirája minden tekintetben teljes legyen, a törvényjavaslat változatlanul fentartja a jelenlegi jog amaz intézkedését, mely a vármegyei közgyűlés tagjainak választása fölött döntő igazoló és bíráló bizottságokban a főispánnak biztosítja az irányadó befolyást.

Szapáry gróf miniszterelnök jónak látta a törvényjavaslat mellett már az előcsatározásban utalni arra, hogy a vármegyék nagy része nyilatkozott. Hogyne nyilatkozott volna, mikor általános fizetésfelemelés és körülbelül 2000 új állás alkotása van tervben; ilyen áron a hivataléhes közönséget még ennél sokkal különb törvényjavaslat mellett való nyilatkozatra is reá lehet bírni. Próbálja meg Szapáry gróf: koronázza meg művét egy egyetlen szakaszból álló törvényvel: »Az országgyűlési képviselők a kormány által nevezetnek ki«, kreáljon hozzá sok jó állást és megnyilatkozik ez az ország, ha kell, hálaadó isteni tiszteleteken is, és akadni fog toll, amely elmondja róla, a mit a »Moniteur« irt 1789-ben Sieyès abbéról: »ce système de gouvernement dont aucune nation, aucun siècle n'offrait de modèle, fut conçu par le génie profond et analytique de comte Szapáry.«

Ujdonságok.

* **Városi közgyűlés.** Meghívás az 1891-dik évi május hó 29-dik napján pénteken délelőtt 9 órakor, a városháza nagytermében tartandó rendes bizottsági közgyűlésre. Targyak: 1. Polgármesteri jelentés 1891. má-

cius és aprilis hóról. 2. Kereskedelemügyi miniszteri leirat, melyszerint Ó Felsege Wasilievits Janos orsovai szerb tiszteletbeli consul kinevezési okmányát, a működhetési jog legfelsőbb záradékával ellátni méltóztatott. 3. Tanácsi előterjesztés, a hazipénztári 1890. évi zárszámadásra. 4. Ugyanaz: 1890. évi gyám-pénztári mérlegre nézve. 5. Ugyanaz: A gyám-pénztári és városi pénzek elhelyezésére nézve. 6. Ugyanaz: Temesvár sz. kir. városnak, a városi közigazgatás és önkormányzat törvényhozási uton czélba vett rendezése kérdésében értekezlet tartása iránti megkeresvényére. 7. Ugyanaz: Szaboles-, Alsófeher-, Hont-, Zemplén-, Csánád-, Csongrad-, Somogy- és Szatmárvármegyéknek, a vármegyei közigazgatás és önkormányzat rendezése tárgyában az országgyűléshez intézett kérvények pártolása iránti megkeresvények tárgyában. 8. Ugyanaz: A közigazgatási bizottságba Simonffy Samuel halálával megüresedett hely betöltése iránt. 9. Ugyanaz: Az igazoló választmány kiegészítése iránt. 10. Ugyanaz: A magyar királyi honvédségi Ludovika akadémiánál egy alapítványi hely betöltése iránt. 11. Ugyanaz: Honvéd lak-tanyák ügyében. 12. Ugyanaz: Scheppel Mihály béli-berlet meghosszabbítása iránti kérvénye. 13. Ugyanaz: A real iskolai telek vásárlás ügyének tárgyalására határidő kitűzése iránt. 14. Ugyanaz: Özv. Mede Gyulánénak, helyiség berlet meghosszabbítás iránti kérvényére. 15. Ugyanaz: Az 1889. év Január 1-től, 1890-ik évi April 15-ig terjedő időről városgazdai számadásról. 16. Szabadságolás iránti kérvény. Debreczen. 1891. Május hó 25. Simonffy Imre királyi tanácsos, polgármester.

* **A ref. felsőleányiskola** építésére beadott ajánlatokat hétfőn bontotta fel a konzistoriális háznál az egyházkerület, a debreczeni egyház és Debreczen város küldötteiből alakult vegyes bizottság. Összesen het zárt ajánlat érkezett be. Négy ajánlat a részletes munkákra, három az összes munkákra. — Harsányi István az asztalos, lakatos, üveges, mázólok munkák árából 14°/_o-ot, Kulcsár Antal a badogos munkák árából 18°/_o-ot, az arnyekszékek árából 12°/_o-ot, Kerékgyártó István a 4885 frt 45 krt. tévő ácsmunkák árából 7°/_o-ot, Stern József és társa az asztalos, ács stb. munkák 1 frt 50 kr. egység árából 15°/_o-ot enged. Nyilas Ferencz h. bőszőrményi építőmester összes munkákra pályázik. A 43.149 frt. 17. kr. előirányzati összegből 3°/_o-tólit enged, így 41.854 frt 70 krt ker. Varga és Tóth építészek — a tervek készítői — az összes munkákat 42.000 frtért vállalják, úgy hogy az ócskaanyagot a föld és törmelék eltakarítása fejében magoknak kérik; az építést kitűzött időnél eebb — három nagy szünidőre van beosztva — kívánják befejezni és az építést a tanulási idő alatt is folytatják elkerített udvaron. Horváth és ifj. Barsai az összes munkák árából, ha a régi épületekből felhasználható anyagokat újra beépíthetik, 6252 frt 88 krt engednek, vagyis 36.896 forint 29 krtét vállalják az építést, ha pedig az egyház az ócska anyagot magának tartja vissza, úgy 39.819 frt 27 krt kérnek. A vegyes bizottság az ajánlatokat, azok feibontása után azonnal tárgyalás alá vette. A bizottság kellő elbírálás után Horváth és Barsai ajánlatát fogadta el, mint legjutányosabbat, oly feltétel mellett, hogy vállalkozók a régi épület anyagának felhasználható részét beépíthetik; a többit pedig eltakarítatják. Az idén az utcái homlokzat keleti felének és a keleti udvari szárnynak kell a nyári nagy vakáció alatt készen lennie.

* **Boránd — báró Brand.** Szegény Boránd Gyuláról, a népszínház korán elhunyt jeles tagjáról, minden lap a legnagyobb részvét és rokonszenv hangján emlékezett meg; nem is csoda, mert hiszen józüi játékát és derűt keltő humorát jóformán az egész ország ismerte. A »Fünfkirchner Ztg.« Boránd családjáról megjegyzi, hogy atyja — a debreczeni színház most is élő főgépésze — a báró Brand régi német nemesi család utolsó sarja, a bárói czímet már negyven év előtt letette és nevét Borándra magyarította. (?)

* **Kardhordó Ambrus** holttestét díszes papi ornátusban tegnap terítették ki a piaristák házának első emeletén levő sekrestyében, mely fekete posztóval van behuzva. A ravatalt a piaristák koszorúja díszíti, a falon pedig a társház koszorúja függ. A holttestet tegnap és ma sokan megnézték. A ma délutáni temetésen, melyen M a k u c z Ernő kaplán szentelt be a holttestet, jelen lesz a n.-károlyi piaristák gimnáziumának igazgatója: Malonyai István és házfőnöke: Palczner Ernő is.

* **Schlauch Lőrincz püspök bér-mautja.** Schlauch Lőrincz nagyvárad püspök szombaton délután indult el székelyéről, Zajnay és Bunyitay kanonokok és dr. Schweiger titkárja kíséretében, fogatain bérmauttra és este 7 órakor érkezett meg Székelyhidra. A város értelmisége kocsikon és egy csinos lovasbandérium vonultak ki a tudós egyházfejedelem elébe és a várostól 3 kméterre várták be megérkezését. Itt Kovácznay Marczel főszolgabíró üdvözölte, mit a főpap megköszönve, a menet a városba indult, hol az előjáróság a képviselőtestület, a hivatalok főnökei és tagjai az egész lakossággal és tüzoltósággal fogadták ünnepélyesen. Brem Jánosné leánynevelő-intézet-igazgatónő növendékei fehérbe öltözve, sor-sorfolat képeztek és virágokat hintettek a püspök útjára, midőn ez a templom előtt leszállva, kíséretével esteli imára a templomba lépett; ennek küszöbén Szebeny Gyula plébános és a vidéki papság várta egyházi ornátusban. A püspök gróf Stubenberg József vendége abban a kastélyban, a hol tavaly a király tartotta főhadiszállását. A püspök vasárnap bérmaut. Ennek végeztével a tisztelői küldöttségeket fogadta. — Ma az érkeserűi, éradosnyi, aszszonyvásári és a diószegi egyházaknál kanonika vizitációt tart, szerdán visszatér székelyhelyre; június 1-ső hetében pedig a margittai járásban folytatja bérmautját.

* **Késelő asszony.** Weisz Józsefné, csapó-utczai 706. számú háznál lakó napszámosnő ugyanott lakó nővérét, B a r n a Sára napszámosnőt, ma d. e. 10 órakor egy konyha késsel, szóváltásközben, megszurta. A szurás Barna Sára szíve alatt jelentéktelen sérülést okozott. A késelőt a rendőrség letartóztatta.

* **A h. szobozslói hangverseny-ről** a következőket írják lapunknak: »A debreczeni ev. ref. tanítóképezde énekkara és a h.-szobozslói tanítói zenekar folyó hó 23-án a város érdekében minden tekintetben sikerülne mondható hangversenyt rendezett. Megjelent a hangverseny városunk intelligenciájára valóban a közönségre meglepően, de a tanítók karra felemelőleg hatott azon szabatos előadás, melylyel a képezdei énekkar — leendő tanítók — az egyes darabokat előadta. Különösen tetszetek a »Tihanyi echo« és a »Harezi dal«, melyeket a tanítói zenekar kísért. Ugy ezeket, mint a »Pepitánt« és a népdal-egyveleget szünni nem akaró tapsal jutalmazta meg a közönség, nem szünnvén meg az »ujra-t mind-addig hangzatni, mig annak elég nem tétett. A darabok előadása után a tanítói zenekar czimbalmosát Trocsányi Bélát óhajította hallani a közönség, melyre ő azzal felelt, hogy önálló felfogásra mutató érzéssel eljátszott egy pár népdalt. Éjfélkor Buray János III-ad éves képezdesz mulattatta a közönséget a »Bál rendező keservei« című monolog pompásan sikerült előadásával. Éljen és taps jutalmazta meg szavatatát. Valóban sajnálható, hogy a nt. és tek. tanárkar nem részesülhetett azon lelek-felemelő látványban, hogy képezdeszeik mint hódítják meg a közönség minden rétegét a maguk, ennél fogva a népnevelés ügyének. — Mily jólesően csegett volna vissza füleikbe ilyen emberekre leend bizva népnevelésünk, teljes reményvel várhatjuk azon sokat hangoztatott jelszó megtestesülését: népnevelés eljön a te valódi országod.« Képezdeszeink a viszontlátás édes reményével távozhattak el tőlünk. Felesleges talán meg is jejezni, hogy a műsört táncz követte, melyet tánczosaink az ifjuság tüzével és lelkesedésével jártak, mind-addig, mig a vonat indulásának ideje őket is indulásra kényszerítette.

* **Szoknyás huszár.** Alberti Irsán a huszároknál tisztszolga volt egy kecskeméti fiatal ember. A szíve ott is hevesen dobogott

kedveséért, a kit otthon hagyott s így lehetetlen volt látnia. A mult hetekben egy szép csütörtöki napon haza szökött hozzá, de a kutatást csakhamar elrendelték ellene, minek ő nesztét vevén, a leányos ház padlására menekült, a hol szeretője ruhájába öltözve töltött egy napot. Ebben a ruhában másnap visszaindult az »Urlaub«-ról. Nagy-Körösig gyalog, innen Czeglédig vasuton utazott, de Czegléden rajtavesztett, mert egy szemfüles rendőrnek feltűnt a tagbaszakadt leányzó, kinek ajkán sűrű pelyhek diszelegtek, elfogta, bekísértte a czeglédi kapitánysághoz, a hol a leányruha csakhamar lekerült róla, személyazonossága megállapított. Átkisérték Alberti-Irsára, hol bizonyára szigorú büntetés vár rá a regényes kiejutásáért.

* **Pénztárvizsgálat a városházán.** A város alapítványi pénztárát ma vizsgálta meg a Vértesi főjegyzőből, Kovács városi ügyészéből és Hajdu Ignác v. bizottsági tagból álló bizottság. Minden a legnagyobb rendben találtatott.

* **Az elveszett gyermek.** A Kisujszállás című lapban olvassuk a következőket: A mult hét egyik napján egy Farkas Márta nevű öreg asszony látogatott el szerkesztőségünkbe, ki az alább elmondottak közlésére kért: A 40—50-es években ő Nagyváradon szolgált Mercsényi tábornoknál s itt egy törvénytelen kis fia született, a kit 3 éves koráig magánál tartott és gondozott. Ugyanegy fedél alatt lakott velük Bucsik György nőtlen, gazdag nyugalmazott katonatiszt és főorvos, kinek az említett kis fiu annyira megtetszett, hogy Mercsényival szövetkezve, Farkas Mártát hosszabb-rövidebb beszélésekkel arra vették, hogy a gyermeket Bucsiknak örökbe és örökösül odaadta. Bucsik a fiut Máramaros megyében fekvő birtokára vitte s innen néhányszor értesítette az aggódó anyát gyermeke hogylétéről. Egyszerre azonban a tudósítások megszűntek; várt hetekig, hónapokig, évekig, de hiába, azóta Bucsik és gyermeke reá nézve elveszték. Szegénységétől telhetőleg mindent elkövetett fiának megtalálása végett, de mindeddig sikertelenül. Bucsiknak abban az időben — körülbelül 1851-ben — már volt egy fogadott fia, kit urasan neveltetett; s e fogadott gyerek vakította el az anyát, ki szegénység helyett gazdagságot akart — és talán sikerült is! — egyetlen fiának biztosítani. Ez a szegény asszony, mondja az említett újság, most Kisujszállás mellett, Szűcs Ferencz tanyáján lakik s kéri a jó embereket, hogy ne sajnáljanak neki hirt adni, ha netalán tudnának valamit a fiáról.

* **A közoktatásügyi miniszter** rendeletet intézett valamennyi kir. tanfelügyelőséghez, mely szerint az állami és államilag segélyezett községi iskolákban a jövő tanév elejétől kezdve csakis az állam kormánya által kiadott tankönyvek használhatók.

* **Hangverseny Érkörtvélyesen.** Az »Érkörtvélyesi ref. énekkar és férfi dalegyület« hangversenyyel egybekötött jótékony céllal tánczvizsgát f. hó 18-án tartotta meg. Daczára a kissé alkalmatlan időjárásnak, a helyi és vidéki intelligencia köréből igen szép számú közönség gyűlt össze s adott egymásnak találkat. A mulatság este 8 órakor vette kezdetét. A műsor minden egyes száma kivétel nélkül bámulatos precizitással ment, azonban a legnagyobb tetszést és tapsvihart »Elj őseink hazája« Schumanntól s »Girondisták dala« aratta. A hangversenyt táncz követte, mely a legesztelenebb jókedv mellett folyt szünetig. Souper alatt közkívánatra ismét előadott a dalárda egynéhány kedvelt népdalt, melylyel a jókedv superlativusára emelte a különben is kedélyes társaságot. A gazdag souper után, mely a körtevényesiek szívélyes vendégszeretete mellett vidám eszegezés és toasztírozás közt folyt, ismét tánczra perdült a vendégsereg s határtalan jókedvének csak a reggeli 8 óra vetett véget, a mikor álmos szemekkel, de kedves emlékekkel (kivált a hölgyek, kiknek jó tánczosok dolgában semmi panaszuk nem lehetett) egyszerre távoztak el, ho-szu s érzékeny bucsuzás után. A négyeseket 40—48 pár tánczolta.

* **Jogász-majális.** A debreczeni joghallgatók majálisa holnap este tartatik meg a nagyerdei vígadóban. Bár a majálisok egymást érik városunkban (e héten is kettő lesz), annak daczára a jogász-majális igen látogatottnak ígérkezik, mert a jogász-bálok és jogász-majálisok jó hírneve régen meg van állapítva. A jogászok tánczvizsgálmait mindig elegancia és jó kedélyhangulat jellemzik, a rendezőség most is gondoskodott róla, hogy a mulatság jó hírnevén semmi csorba ne essék. Meghívóval, a kik tévedésből ahoz nem jutottak volna, még mindig készséggel szolgál a rendezőség.

* **Baross torony.** A »vaskezü« miniszternek nem kedvez a szerencse akkor, ha róla akarnak maradandó dolgot elnevezni. A temesvári kiállításon, mint már elmondtuk, indítványozták, hogy építsenek egy fiók Eiffelt, melyet a miniszterről neveznek el. Hetvenöt méter magasra tervezték, gőzerővel járó felvonó géppel s bizonyára impozáns Baross-szoborral — szántak pedig minderre teljes hat ezer pengő forintot. Vegre azonban belátták azt, hogy se Barosznak a toronyjai, se a toronynak Barossal nem tesznek valami kiváló szíveséget és mint Temesvárról írják, a Baross torony terve tökéletesen a kutha esett. Hanem a kiállítás azért meglesz.

* **A selyemhernyók.** A kis Aladár magyarázgatja az édes apjának:
— Látod apa, ezek a selyemhernyók a leghasznosabb állatok közé tartoznak.
— Mit, hasznos állatok? — kiált föl az apa.
— Csak nézd meg egyszer a mamád — szabószámiláit!

* **A cserebogár — csemege.** Egy genfi jelentés szerint a savoyai földművesek zsákszáma viszik oda a megölt cserebogarakat, mert a svájci hatóságok 10 cent-ot fizetnek literjeért, míg a francziák csak hatot. A svájci vámtiltszek azonban zavarba jöttek, hogy a különös szállítmányokat milyen cím alatt vámolják meg, mert a szövetségi néacs a vámtarifák megállapításánál megelégedett a cserebogarakról. Kérdést intézett tehát Bernbe a fővámvivatalhoz. Ez pedig — úgy látszik — olvasta Jókai »Czigánybáró«-ját s emlékezett, hogy ebben a ravasz szerb leány, Arzéna, cserebogarakkal eteti kérii, csakhogy elriaszssa s így a bölc vámvivatal, kimondta, hogy a cserebogár csemege s akként is rovandó reá a vám. A savoyai földművesek most elhatározták, hogy a bölc hivatal asztalait naponta ellátják egy tányér ilyen — csemegevel.

* **Lövészet.** A május 24-én tartott lövészet alkalmával díjat nyertek: legjobb mélylövessel Dr. Brutmann 1 drb. 2 frtos tallért, legtöbb körlövessel Radeczky László kapitány 1 drb. 1 frtos tallért.

Debreczeni ingatlanok forgalma

a kir. Törvényszék mint telekkönyvi hatóságánál f. hó május 16-tól — 23-ig.

Oláh János és neje Horváth Juliánna veszik Géder András csapó-kerti szőlőjét 300 frtért.

Dr. Nagy Lajos és neje György Mária veszik Bodoky Lajos házat 7500 frtért.

Márton József és neje Kálmán Sára veszik Kozák Andrásné Kerékgyártó Juliánna és társa házat ondódi földével 1200 frtért.

Silbermann Laura veszi Szalai Istvánné és társa házat 2900 frtért.

Papp Ferenczné Papp Karolin veszi Bakó András és neje Balog Zsuzsánna házat 850 forintért.

TÖRVÉNYSZÉK.

— **Egy csók következményei.** Schreiner Rudolf vasuti gyakornok, a ki az osztrák északnyugati vasut Güntersdorf állomásán volt alkalmazva, drágán fizette meg egy ártatlan csók árát. A gyakornok ellen egy fiatal hölgy személyes szabadság megsértése miatt emelt panaszt, mert csókot lopott tőle az állomásán és ez által teljes husz perczen keresztül föltartóztatta őt sürgős dolgai közepette. A bíróság csakugyan vad alá helyezte a fiatal embert, a ki azzal védekezik, hogy a panaszosnő önként adta a csókot és

hogy ez alig pár pillanat műve volt, mert köztudomás szerint egy csók a legszigorubb számítás szerint sem szokott egy percznél több időt igénybe venni. Ezzel szemben a kisaszony hivatkozik barátinőjére, a ki az állomás előtt husz perczen keresztül hasztalanul várakozott reá. Ragaszkodik ahoz, hogy a gyakornok csókot »rabolt.« Ez ügyben közelebb megtartják a végtárgyalást, de a tulszigoru igazgatóság be sem várva a bíróság ítéletét, a fiatal embert máris elbocsátotta szolgálatából.

CSARNOK.

DOLGOZZATOK,

a mig

MÉCSETEK KINEMALSZIK.

Regény a kereszténység első korszakából.

Írta: Gróf Tolsztoj Leo.

Fordította: Somogyi Ede.

(Folytatás)

NYOLCZADIK FEJEZET.

A világ mindig létezett uralkodói által és az ő eszközeikkel. Ők magukra vállalják a kormányzás munkáját és felelősségét; megvédnek bennünket idegen és belső ellenségek ellen. Mi alattvalók ezért viszont alázzal és tisztelettel tartozunk nekik, engedelmeskedni tartozunk parancsaiknak és szükség esetén támogatni tartozunk őket az állam szolgálatában. De ti keresztények, a helyett, hogy vállaitokat neki támasztanátok a kormánynak s a helyett, hogy ti is úgy dolgoznátok a közjóért, mint mások és így fokozatosan mind magasabban és magasabban emelkednétek abban a kötelességben, hogy másokat fölebbvalóitoknak tekintsetek, úgy látszik, hogy minden egyes közületek Caesarhoz hasonlónak képzelet magát. De ezzel be nem érve, tiltakoztok az adók és illetékek, a rabszolgaság, a törvénytörések, a kivégzések, a háboru ellen — egy szóval, mind amaz intézmények ellen, melyek az embereket egymáshoz fűzik és együtt tartják. Ha a nép rá állna a tanaitokra, úgy a társadalom csakhamar széjjelzüllene és tagjai visszaesnének a régi barbárságba. Allamban éltek és mégis az állam szétrombolását hirdetik, noha egész létejük az államtól függ. Ha az állam nem léteznék, úgy sohasem hallottak volna rólad és testvéreidről; valamennyien rabszolgái lennének a scytháknak, vagy a legelső vad népnek, mely bennünket véletlenül fölfedezett volna.

»Olyanok vagytok, mint egy daganat, a mely elpusztítja a testet és mégis csupán a testen bir megélni. Az élő egyéni test küzd és megsemmisíti a daganatot és mi ugyanigy járunk el és nem is járhatunk el másképen ti ellenetek. Ez okból ígérem daczára, hogy támogatni foglak óhajtasaitok megvalósításában, végtelenül veszedelmeseknek és rosszaknak tartom tanaitokat. E tanok piszkosak is, mert azt tartom, hogy sem nem tisztességes, sem nem igazságos azt az emltöt szétmarczangolni, mely bennünket táplál és ezt teszitek ti, a kik élvezni akarjátok azokat az előnyöket, melyeket az állam nyújt, de még csak ujjatokat sem akarjátok megmozgatni, hogy támogassátok azt a szervezetet, mely által az létezik, sőt mindent elkövettek, hogy darabokra hulljon szét.«

— Abban, a mit mondasz, sok igaz lenne, viszonzá Pamphilus, ha életünk megfelelné a te leírásodnak. De neked nincs személyes tapasztalatod arról az életéről, melyet mi folytatunk, értesüléseid pedig tévesek és hamisak.

»A mi életfentartási eszközeink könnyen megszerezhetők, a nélkül, hogy bárminemű erőszakhoz kellene folyamodnunk, és az ember úgy van szervezve, hogy a meddig rendes egészsége megvan, addig kezeinek munkájával többet kereshet, mint a mennyi életének fenntartásához szükséges. Az által, hogy egymással

közösen élünk, képesek vagyunk kezeink munkájával eltartani gyermekeinket és öregeinket, betegeinket és munkaképteleneinket.

Te azt állítod, hogy uralkodótok megoltalmazzák az embereket a külső és belső ellenségek ellen. De mi szeretjük ellenségeinket, tehát nincsenek is ellenségeink.

Azt állítod, hogy mi keresztyének a rab-szolga szívében azt a vágyat ébresztjük, hogy Caesar legyen. Valósággal ennek épen ellenkezőjét tesszük; szóval és tettel hirdetjük a türelmes alázatosságot és a munkát — a munkát a szó legközhözsegebb értelmében — a közönséges napszamos munkáját.

Az államügyekről nem tudunk, nem értünk semmit. Mi csak egy dolgot tudunk ezen a földön, de ezt igazán, a kétely minden lehetőségének kizárásával tudjuk — azt ugyanis, hogy a mi boldogságunk ott van, a hol más emberek boldogsága is megtalálható és hogy mi itt keressük is azt mindig. Minden ember boldogsága valamennyinek egyesüléséből áll és egyesülésüket meg kell valósítanunk — nem erőszakkal, hanem szeretettel. Az utonálló erőszakossága a vándor ellenében, a mi felfogásunk szerint, nem kevésbé megvetendő, mint az az erőszak, melyet a csapatok foglyukkal szemben alkalmaznak, vagy a melyet a bíró az elítélt büntetés ellen fogatosít és lehetetlen megfontolva beleegyezünk, hogy akár az egyikben, akár a másikban részünk legyen. Az erőszak nyoma mi bennünk is megvan, csak hogy a mi részünk nem abban áll, hogy mások ellenében tényleg alkalmazzuk, hanem abban, hogy tiltakozás nélkül alája vetjük magunkat.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Nagyvárad piacz. Nagyváradról írják: Terménykereskedésünk a múlt héten, dacára az élénk vételkedvnek, a csekély behozat és kínálat miatt, csaknem pangásnak indult s a fogyasztó közönség, miután a malmok a piaczi készleteket meglehetősen magas áron mind magukhoz vonták, nem volt képes szűkségeit elegendően fedezni. A pünkösti ünnepek alatt beállott esőzés a gazdaközönségben újabb reményeket keltett. A vetések azonban, kiváltképen az őszi, egyáltalában sok kívánni valót hagynak hátra s nem valószínű, hogy a csekély esapadék azokat teljesen helyreállítaná. Így a repeze majdnem mindenütt tönkre ment, a rozs nagyon ritkán áll s több helyen a buza vetés is igen silány. A jegyzett piaczi árak következők: T. buza 9.50—9.70, árpa és rozs készlet nélkül, zab 7.20—7.30, tengeri 6.95—7.05 frt. Szesz még mindig élénk forgalmi tárgyat képez, finomított s megadóztatott áru nagyban 57 frt, kicsinyben 57.50 frton kelt el 100 liter százalékonként hordó nélkül.

A vetések állása május hó 16-tól 22-éig a földművelésügyi miniszteriumhoz beérkezett jelentések alapján a következő volt: A rég várt kiadó jó eső 17. és 18-án ország-szerre bekövetkezvén, a növényzet, főleg a tavasszal elvetett, kedvező fejlődésnek indult; az őszi buza is javult, hasonlóan az árpa is, de már a rozs, minthogy többnyire kalászat kihányta, csak szemre nézve fog fejlődni. A buza is több helyen nagyon visszamaradt fejlődésében, ritka és gazos, néhol pedig sárgás színű s egyáltalán gyenge; ez időszert az őszi buza egyharmadrészben gyengének jelezte, minthogy azonban az utóbbi eső jól felfrissítette, remélhető, hogy közepes állásra emelkedik. A legjobban, de átlagban csak közepesen áll a buza a Duna jobb, a Tisza balpartján és a Tisza Maros szögén; egyebütt gyenge közepesen. Országos átlagban a bevetett területből, 5.2 millió kataszteri holdból, 34.09 százalék közepesen aluli, 61.64 százalék közepes és csak 4.27 százalék közepesen felüli.

A rozs a bekövetkezett jó esőre sem változott, nagyon hiányos, apró és gyenge; a terméskülátások általában véve kedvezőtlenek, ámbar helyenkint kielégülők; gyenge közepesen és közepesen áll a Tisza balpartján és az erdélyi vármegyékben, egyebütt közepesen jóval alul. Országos átlagban a bevetett, 2.18 millió kat. hold területből esik 74.30 százalék közepesen alulira, 24.94 százalék közepre és 0.76 százalék közepesen felülre. — Az őszi árpa különbözően áll, a tavaszi tulnyomólag jó közepesen, zöld színét visszanyerte, meglehetősen erőteljes és szépen gyarapodik. A legjobban, közepesen felül áll a Duna jobbpartján, a Duna-Tisza közén, a Tisza jobb- és balpartján és helyenkint a Duna balpartján és a Tisza-Maros szögén és közepesen az erdélyi vármegyékben. A bevetett egész területből 1.78 millió kat. holdból 5.9 százalék közepesen alul állott, 73.1 százalék közepesen és 21.9 százalék közepesen felül. A zabvetések is kedvezően állanak, az esőre sokat javultak s csaknem kivétel nélkül közepesen és közepesen felülnek jelezhetők. — A legjobban állanak a vetések a Duna jobbpartján; közepesen a Tisza balpartján, a Tisza jobbpartján, az erdélyi vármegyékben és részben a Duna balpartján is. A bevetett területből 1.75 millió kat. holdból 7 százalék jelezte közepesen alulnak, 76.4 százalék közepesen és 16.6 százalék közepesen felülnek. — A repeze vetések általában véve kedvezőtlenül állanak, csakis a Duna jobbpartjának némely részében fognak nyújtani közepes termést. A korai tengeri kapálása folyamatban van, meglehetősen jól áll, a kései is szépen kél; ugyanezt mondhatni a hüvelyekről és kerti veteményekről is. — A korai burgonyát kapálják, jól gyarapodik, a késői most kél szép egyenletesen. A gyümölcsfák ugyan szépen virágoztak, de a múlt hetekben uralkodott nagy szél, hőség és szárazság következtében sok gyümölcs lehullott.

Kőbányai sorsítás

A sertéskereskedelmi esarnok jelentése. május 23.

a) Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1) Öreg nehéz (páronként 300—400 kg-on felüli súlyban) 42.—43.50. Öreg közép (páronként 300—400 kg-súlyban) — — — 3. Fialat nehéz (páronként 320 kg-on felüli súlyban) 45.50—46.— 4. Fialat közép (páronként 251—320 kg, súlyban 45.50—46.50 5. Fialat könnyű (páronként 250 kg-ig terjedő súlyban) 47.—47.50 II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronként 280 kg-on felüli súlyban) 42.—44.— 7. Közép (páronként 220—280 kg, súlyban) 44.50—45. 8. Könnyű (páronként 220 kg-ig terjedő súlyban) 46.—47.— III.

Szerbiai: 9. Nehéz (páronként 260 kg-on felüli súlyban, 45.50—46.— 10. Közép (páronként 220—260 kg, súlyban) 45.50—46.— 11. Könnyű (páronként 220 kg-ig terjedő súlyban) 45.50—46.— Sertés létszám: május 21. napján volt készlet 136.920 darab. A hízott sertés üzletirányzata: változatlan. — Hízalmi való sertés — — —, malacz (4—11 hónapos korban) felhajtott 1135 drb.

Budapesti gabonatözsde. Május 25-én. Buza tavaszra — — pénz, — — áru, máj.—jun. 10.06 pénz, 10.10 áru, őszre 9.67 pénz 9.69 áru. — Tengeri (új) 1891. máj.—jun. 6.46 pénz, 6.48 áru. Zab őszre 6.17 pénz, 6.19 áru, őszre 6.77 pénz, 6.86 áru. Káposztarepeze aug.—szept. 16.80 pénz, 16.85 áru.

Szerkesztői üzenet.

P. Gy. urnak, H.-Hadház. Miután az »Egy kis tévedés« című munkáját a »Szabolcsi Szabad Sajtó« legközelebbi száma már közölte volt; mi a közlés jogáról ezennel lemondunk.

»Társak!« Mindegyikben van valami, a mi figyelmet érdemel. De még több gyakorlat s tanulmányozás szükséges, hogy a nyilvánosság elé léphessen. A türelem rózsát terem. A várakozás nem fog ártani tehetsége kifejlődésének. A kéziratok megőrzésére nem vállalkozhatunk, mivel a nélkül is egész halommal vannak asztalainkban az elfogadott kéziratok, melyeket meg kell őriznünk s így ezekkel is elég gondunk van.

Papp Elek orsz. gyűl. képviselő urnak. A közgazgatás államosítása ellen tartott beszédét még mindig nem kaptuk meg.

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő,
Dr. Bakonyi Samu főmunkatárs.

Nyílttér.

MATTONI ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

gyógyhely BUDAPESTEN (Budán).

Idény május 1-től szept. 30-ig.

Kiváló gyógyhatással bír:

női bajokban és altesti bántalmakban.

Rendelő orvos **dr. BRUCK J.** (Vigadó-tér) 1. sz.

egészséges fekvés, jutányos lakások, jó vendéglő.

Pontos közlekedés a társaskocsikon, reggeli 5 órától kezdve. — Állomási hely: **Ferencz József-tér, a régi Loyd-épület közelében.** 10—2

Egyedüli fürdő,

mely biztosan gyógyítja az összezsugorodott tagokat, minden nemét a köszvényes, csúzos bántalmaknak és bármiféle bőrbajokat s csontszut, továbbá görvély és sápkört, máj, lép, vese, belső daganatok s egyéb női bajokra is a legkitűnőbb hatású a jól berendezett

KONYÁRI SÓSTÓ FÜRDŐ

megnyitott.

Fürdő-orvos: **Dr. ENGEL IGNÁ CZ.**

=== Massage- és villany-gyógymód. ===

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a fürdő éttermét és italmerését átvettem és iparkodni fogok a m. t. vendégek megelégedését **jó magyar konyha** és **hamisítatlan italok** pontos és olcsó kiszolgáltatása által kiérdemelni.

Mély tisztelettel

Ludvig Jenő,
vendéglős.

Leszállított árák!

Atyámtól átvett **üveg, porcelán és konyha berendezési** üzletben tulhalmazott raktár miatt az összes **asztali thea, kávé, mocca** készleteket, **függő lámpákat, fa- és bádog-tálcákat, virág-vázákat, disz-korsókat** a mai naptól leszállított

gyári árákon

szolgálom.

Debreczen, 1891. május hó.

Tisztelettel

251 15-9

lfj. Pájer József.

Korona forrás.

146. (Hygiea Sprudel.) 12-7

Orvosi tekintélyek ítélete szerint, nevezetesen, dr. Korányi tanár, kir. tanácsos, dr. Kéty tanár, dr. Késmárcsy tanár, dr. Schuriner tanár, dr. Stiller tanár, dr. Reinitz főorvos, dr. Hermann S. főorvos stb. stb. a koronaforrás nemcsak a legkitünőbb, legkellemebb ízű és a legegészségesebb ital hanem egyersmin **lélekzési, emésztési szervezetei bajainál, valamint gyomor, máj, és vese betegségeknél, első rangú gyógyvíz.**

Legtiszább égvényes savanyúvíz borral vegyítve nem feketít.
Egyedüli főraktár **DEBRECZENBEN:**

Geréby Fülöp urnál

SZABÓ LAJOS FIAI

CZÈGNÉL

DEBRECZEN, RÓZSATÉR.

Nagyválasztékban kaphatók:

napernyők,
női, férfi- és gyermek-
harisnyák

207 olcsó, szabott árakban. 21

Mödlingi Czipógyár

Debreczen,

Nagyvárad utca 2130.

Dúsan felszerelt raktár

Férfi-, Női-, Fiu- és Leány czipőkből továbbá

Báli-, Sétány-, Mennyasszonyi-, Házi- és Torna-czipők.

Férfi-, lovagló-, vadász és utazócsizmák.

A legolcsóbb gyári szabott ár minden egyes pár talpára be van véve.

— Elv: jó és olcsó. —

151.

20-10.

Orvosi bizonylatok

„MARGIT“

gyógyforrásról

„MAGYAR SELTERS“

Előnyös tulajdonsága valamennyi szükséges vizek között. — vegyi alkatrészének szerencsés összetétele kevés szabad szén-sav, de gazdag, félig kötött szén-sav tartalom.

Dr. Korányi Frigyes egyetemi tanár és kir. tanácsos. Jó hatásának találtam a légutak és gyomoralkartájának hurutos bántalmánál. A Seltersi-Radeini, Vichy- stb. vizektől különböző csekélyebb szabad-szén-sav tartalmánál fogva a azért vezérek lehetőségénél, vagy a hól a vérkeringési szervek izgatásáról kell tartani, a szénsav-dúsabb vizek fölött előnyvel bír.

Dr. Gebhardt Lajos egyetemi tanár a Rókus-kórház igazgatója. Kiválóan jó hatásának bizonyult a légző-, emésztő- és vizeledőszervek hurutos bántalmánál olyannyira, hogy jelenleg rokonságot más ásványvíz kórházunkban alig rendeltek. — csekély szabad szén-sav tartalmánál fogva oly esetekben is sikeresen alkalmazzuk, amelyekben a seltersi-, giesshübli-, gleichenbergi vizeknek használata határozottan káros volna.

Dr. Navrátil la re egyet. tanár: Torok-, gége-, légeső- és bőrbetegségekben igen jó, kiváló hatást pedig akkor gyakorolt, ha az említett szervek bántalmával fokon természetű gomorhaj volt jelen.

Dr. Poór Imre egyetemi tanár: Gége-, tüdő-, gyomor- vizeledőszervek hurutos bántalmánál.

Ez időszert Európá legelső s leglátogatottabb tudóstegek klimatikus gyógyintézete:

GÖRBERSDORF

a „Margit“-forrás gyógyhatásáról. — Sokoldalú legkedvezőbb eredmények alapján, melyeket én gyógyintézetemben a „Mar-

mint a seltersi, gleichenbergi, giesshübli. Előnye, hogy a betegek élvezettel iszzák s hogy sem bevéve, sem belelegezve, a fejben vagy tüdőben nem okoz semmi vértörődést.

Dr. Kéty Lároly egyet. tanár: Légző-, emésztő-szervek, hurutos bántalmánál jó eredménnyel alkalmaztam, seltersi-, gleichenbergi-, giesshübli vizek fölött kisebb szén-sav tartalmánál fogva előnyvel bír.

Dr. Barbás József Rókus-kórházi főorvos: Légeső-, emésztő- és vizeledőszervek hurutos bántalmánál bátran versenyez a külföldi szikéleges ásványvizekkel.

Dr. Bamberger Henrik egyetemi tanár, udvari tanácsos. Légző-, emésztő-szervek hurutos bántalmánál tapasztaltam, hivatva érzem magamat teljesen azonos a seltersi-, giesshübli- és Vichy-vizekkel.

Dr. Duchek András egyetemi tanár, udvari tanácsos: Összetétele és kellemes ízénél fogva ajánlható a légző- és emésztő-szervek körállapotainál.

„Margit“-forrás gyógyvizet alkalmazása által a légutak idült hurutos bántalmánál tapasztaltam, hivatva érzem magamat ezen betegekim által kedvesen fogyasztott és jól tűrt gyógyvizet a legsürgősebben ajánlani.

Görbersdorf, 1879. márczius 18-án.

Dr. Rompler Tódor.

„MARGIT“ borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

cs. és kir. és szerb kir.
udv. ásványvíz-szállító-
tónál, Budapest, Er-
zsébet-tér 8. sz.

Ugyiszintén kapható minden gyógyszerházban, fűszerkereskedésben és vendéglahelyen.

175

12-5

Uj temetkezési intézet!

DANKÓ MIHÁLY

ujjonnan berendezett

temetkezési intézete

DEBRECZENBEN,

Czepléd-utca 2155. szám alatt, a gyógyszerházzal szemben.

Becses tudomására hozom, miszerint: a nagyérdemű közönség elismerő bizalmánál fogva üzletemet fokozatosan oda fejlesztettem, hogy a temetkezéshez megkivántató

ércz, fa és mindennemű behuzott, egyszerű és diszes koporsók,

hallotti kellékek, gyászkoosik, legszebb kivitelben,

a gyászoló felek igényeihez mért

tisztességes olcsó árért

szolgáltatnak ki. Főtörekvésem leend mindig a szolid verseny betartása mellett a szigorú pontosság és figyelem.

Elvállalok mindennemű temetések rendezését, helyben, mint vidéken. — Hullaszállítás minden irányban.

Ércz, mű, és élővirág koszoruk előállítását szalag felirással — vagy a nélkül — a kor kívánalmaihoz mért olcsó árért.

Kérve a n. é. közönség pártfogó támogatását, hogy a szomorodott felek igényeit továbbra is méltányosan elégíthessem ki.

Debreczen, 1891. április hó.

Kiváló tisztelettel:

DANKÓ MIHÁLY,

180

—19

Kardos László

Czegléd-utca.

Ajánlja:

kitünő szines
függönyeit,
ágy terítőit,

olcsó és igen jó

BÜTORSZÖVETET

221.

9.—

Rickl József Zelmos

DEBRECZEN.

Ajánl friss töltésű ásványvizeket u. m. Bikszádi, Bártfai, Czizelkai, Csizi jod-Emsi Franzensbadi, **Gieshübl**, Gleichenbergi, Halli jod, Ivándai, Karlsbadi, Kis-sigeni, Rákóczy, Koritniczai, Krondorfi, Lipiki jod, Margit forrás, Marienbadi, **Mohai Ágnes** és **Stefánia** forrás, Paradi, Püllnai, Preblauí, Pymonth, aczél, **Screbenai** (Bosnia), **Guber** forrás, **Levico** és **Roncegnoi arsen** és **vastartal-muak**, Rohitschi, Selters, Salvator, Said-schilzi, Szolyvai, Szulini és Budai keserü vizeket.

104 1—3 Továbbá:

Lenkencze, olajban mindenféle tört festékeket és mindennemű

fűszerárukat

a legjutányosabb áron.

Dusan felszerelt sirköraktár.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására juttatni, hogy hosszas fáradozás és kutatás után sikerült egy kitünő, igen szilárd és kemény faju

fekete andezit (Syenit) kőbányát hazánkban megvásárolni.

E kőbánya vételével főtörekvésem a hazai ipar fejlesztésére és a **siremlékek jutányos előllítása**, hogy a kegyeletes közönség igényeit minél előnyösebben jobban-jobban kielégíthessem.

Helyben felállított saját **faragó és csiszoló műhelyemben** készítek **ugy a jelzett hazai kőből**, valamint különböző bel- és külföldi minden faju kővekből **siremlékeket, műtárgyakat és épületi kőveket.**

Dusan felszerelt siremlék raktáramban kaphatók: márvány, gránit, porphir syenit, labrador dioritt stb. kővekből készült siremlékek.

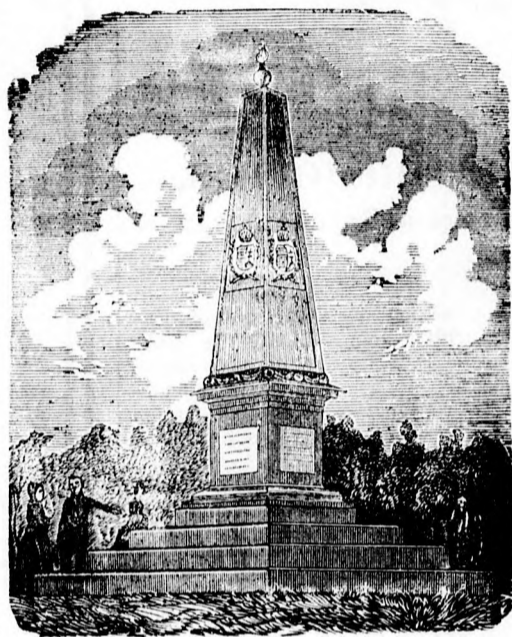
A feliratok izléses bevésése ugy a siremlékek szilárd felállítására helyben és vidéken jótállás mellett eszközöltetnek.

Elvállalok mindenféle ujításokat u. m. **jutánvését, aranyozást, csiszolást legjutányosabb árban.**

Tervek, rajzok és árjegyeket kívánatra ingyen és bérmentve, a n. é. közönségnek eddig tapasztalt nagymérvű pártfogásáért köszönetet mondva, további látogatást kér

214 —3

Meghatalmazott **KISS MÓR** kőfar. mest.

Nyiri K.

Debreczen, N.-Várad-utca 2082 sz. a., a megyeházzal szemben.

Műhelyem és raktáram megtekintésre bármikor nyitva áll.

NIEDERSELTERSI ÁSVÁNYFORRÁS.

A 9-ik század óta ismert és ösidoők óta hres **niederseltersi** ásványforrás vize, mely azelőtt a nassau herczegség, most pedig a porosz királyi uradalom tulajdona, ugy mint azelőtt most is **csak** alólírott kutkezelőség által minden hozzátétel nélkül palaczkba és korszókba töltve, az elterjedt ismertető jellel ellátva kerül szétküldésre.

Töltésre kívülünk senkinek sincs engedélye.

Megrendelésnél tessék határozottan a

NIEDERSELTERSI VIZET

megnevezni. Ezen **niederseltersi** ásványviz, valamint a porosz királyi uradalmi birtokban lévő többi ásványvizek u. m. az **emsi** (Kränche, Kessel és Kaiserbrunnen) **fachingeni, gellnai, weilbachi** és **schwalbachi** vizek minden ismert ásványvizkereskedésben és gyógyszerárban kaphatók és szétküldésük az illető kutkezelőségek, az **ohrenbreitensteini** királyi ásványviz raktárkezelőség és alólírott által történik.

Niederselters, 1891. május havában.

254

3—2

Kir. porosz kutkezelőség.

Nyomatott a »Debreczen« nyomda részvénytársaságnál 1891.